

Memo fraudebeleid FSW

*Vastgesteld door de centrale examencommissie FSW op 27 oktober 2016
(minor update door kerncommissie 13 mei 2019)*

Inleiding

Een van de taken van de examencommissie is het behandelen van fraudezaken. Meer precies gaat het om het onderzoeken van vermoedens van docenten over fraude door studenten.

Het beleid van de examencommissie inzake fraude wordt ingekaderd door de Onderwijs- en examenregeling (OER) en vooral de Regels & Richtlijnen Examencommissie (R&R). Deze memo dient met name voor het vaststellen van richtlijnen voor het bepalen van sancties.

Wat is fraude?

Fraude is in de R&R gedefinieerd als:

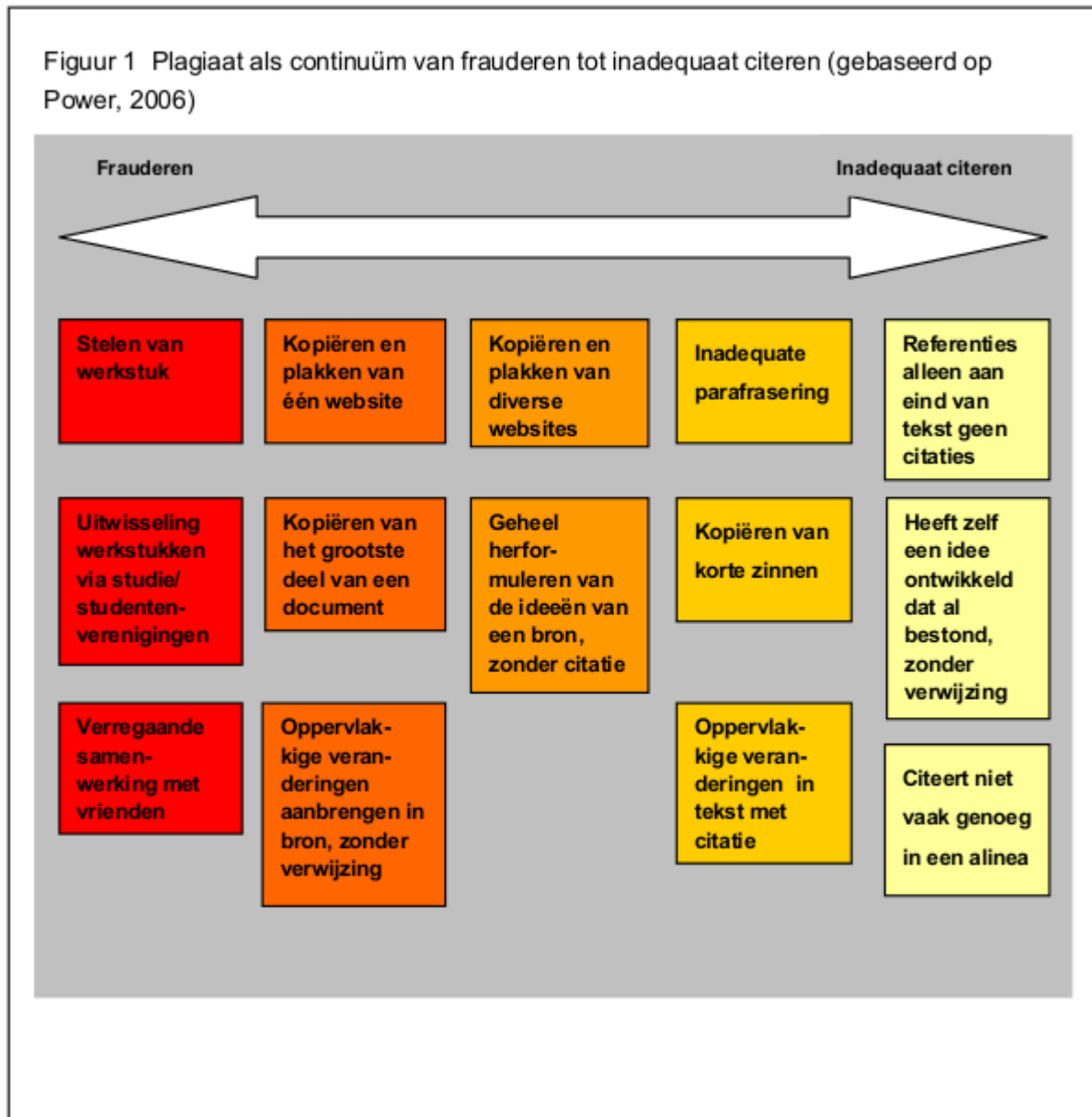
“Ieder handelen of nalaten van een student waardoor een juist oordeel over zijn kennis, inzicht en vaardigheden, of die van een andere student, geheel of gedeeltelijk onmogelijk wordt”

Hierbij gaat het meestal om tentamenfraude (afkijken, gebruik van externe bronnen) of plagiaat. Plagiaat omvat zowel het (zonder juiste citatie) letterlijk overnemen of vertalen van tekst als ook het zin voor zin overnemen van een gedachtegang. Volgens de R&R:

Als plagiaat wordt in ieder geval aangemerkt:

- a) het gebruik maken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;*
- b) het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk aan werk van een andere auteur is ontleend, ook indien een correcte bronvermelding is opgenomen;*
- c) het parafaseren of vertalen van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;*
- d) het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare (eigen) tekst voor opdrachten van andere examenonderdelen, zonder daarnaar te verwijzen (zogenoemd zelfplagiaat);*
- e) het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;*
- f) het indienen van werkstukken die verworven zijn van een commerciële instelling of die (al dan niet tegen betaling) door iemand anders zijn geschreven.*

Een aardig overzicht van de (zwaarte van) verschillende vormen van plagiaat is ook figuur 1 uit "Op weg naar een instellingsbreed plagiaatbestrijdingsbeleid" (Drent et al., 2006). Dit figuur geeft goed aan dat plagiaat een glijdende schaal is, waarbij het stelen van een werkstuk ernstiger is dan het vergeten van een citatie. Plagiaat wordt als frauduleus gezien zodra het plagiaat het juiste oordeel van de examinerator onmogelijk maakt, dat wil zeggen dat tekst of ideeën van anderen als eigen tekst of ideeën worden gepresenteerd. Afhankelijk van de context kan dat in alle in het figuur genoemde gevallen zo zijn. Het is dus niet zo dat "inadequaat citeren" nooit een strafbare vorm van plagiaat kan zijn.

Procedure

De procedure in geval van (verdenking van) fraude is beschreven in de R&R:

- 1. Indien de examiner vaststelt dan wel een grondig vermoeden heeft dat van fraude of plagiaat sprake is, maakt hij hiervan onmiddellijk schriftelijk melding bij de examencommissie, zo mogelijk onder overlegging van bewijsstukken. Ook bericht hij de student over zijn melding bij de examencommissie.*
- 2. De examencommissie nodigt de student uit om te worden gehoord over de vermeende fraude of plagiaat en besluit op grond van de stukken en zo mogelijk op grond van de informatie die ingebracht is door de student tijdens de hoorzitting. Van de examiner kan een nadere toelichting worden verlangd. Dit laatste vindt altijd plaats, indien de examencommissie voornemens is te besluiten dat geen sprake is van fraude of plagiaat.*
- 3. Ingeval de examencommissie tot de overtuiging is gekomen dat er sprake is van fraude of plagiaat, wordt een sanctie opgelegd.*

Sancties

Hoewel elk geval van fraude individueel wordt behandeld, hanteert de examencommissie een algemene lijn om de zwaarte van de sanctie te bepalen. Uitgangspunt bij het bepalen van de sanctie is dat de sanctie zwaarder dient te zijn dan de gevolgen van het niet inleveren van het werkstuk of (deel)tentamen. Hieronder een overzicht van de mogelijke sancties in oplopende zwaarte (conform de R&R):

1. Een deeltentamen wordt ongeldig verklaard en mag in hetzelfde studiejaar herkanst worden
2. Een tentamen wordt ongeldig verklaard en mag in hetzelfde studiejaar herkanst worden
3. Een tentamen wordt ongeldig verklaard en student is uitgesloten van het eerstvolgende desbetreffende tentamen.
4. Een tentamen wordt ongeldig verklaard en student is voor maximaal een jaar van sommige of alle tentamens uitgesloten (alleen bij 'recidive of ernstige fraude')
5. Het CvB wordt voorgesteld de inschrijving van de student definitief te beëindigen (alleen bij 'zeer ernstige fraude')

Fraude bij een deeltentamen dat een betrekkelijk klein deel van het cijfer bepaalt, wordt in principe bestraft met sanctie 2. Fraude bij een geheel tentamen of een deeltentamen dat voor een groot deel het cijfer bepaalt, wordt bestraft met sanctie 3. Bij verzachtende omstandigheden kan dan een lichtere sanctie worden opgelegd. Denk hierbij aan onopzettelijke overtreding of bijzondere (persoonlijke) omstandigheden. Bij recidive, ernstige fraude en andere verzwarende omstandigheden (zoals opzettelijke misleiding en gebrek aan schuldbesef) geldt een zwaardere sanctie.

Beslissingen over schuldig bevinding en op te leggen sancties worden altijd genomen door de voltallige kerncommissie, daarbij geadviseerd door de ambtelijk secretaris.

Beroep

“De student kan beroep aantekenen tegen de beslissing van de examencommissie bij het College van Beroep voor de Examens binnen zes weken na bekendmaking van de beslissing.”
(zie R&R)

Een student heeft altijd het recht om tegen het besluit van de examencommissie in beroep te gaan. Overigens kan de examiner (docent) géén beroep aantekenen tegen een beslissing van de examencommissie omdat de wet niet in die mogelijkheid voorziet. De examencommissie kan op haar beurt niet tegen uitspraken van het College van Beroep voor de Examens in hoger beroep gaan bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs. Ook deze (hoger) beroepsmogelijkheid bestaat alleen voor studenten.